

Wykaz alfabetyczny wydawnictw zwartych i ciągłych dotyczących regionu Pałuk

IV Wojewódzki Zjazd Szkół im. Powstańców Wielkopolskich z Kujaw i Pomorza..red. Lidia Nowak i in.Bydgoszcz:

Towarzystwo Powstania Wielkopolskiego 1918-1919,2008

Publikacja wydana z okazji IV zjazdu szkół im.

Powstańców Wielkopolskich, który odbył się w maju 2008 roku w Rynarzewie. Zawiera krótki rys historyczny 10 szkół o różnym profilu nauczania z terenu Kujaw i Pomorza. Zawiera kolorowe zdjęcia i ryciny.

25 lat Szkoły Podstawowej nr 2 im. Wł. Broniewskiego w Szubinie: tekst Szkoła Podstawowa. Szubin: nakładem Szkoły Podstawowej, 1987

Publikacja wydana w rocznicę oddania szkoły. Zawiera rys historyczny oraz opis działalności placówki z jej kołami zainteresowań i nazwiskami dyrektorów oraz nauczycieli.

75 lat harcerstwa w Szubinie: wystawa filatelistyczna i pokaz poczt harcerskich. Zeszyt historyczny nr 8 KPTK. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej, 1992

Pamiętkowa broszura z wystawy zbiorów filatelistycznych oraz pokazu wydawnictw poczt harcerskich z całej Polski zaprezentowana w ramach obchodów "Dni Szubina i Wiosny na Pałukach 1992". Publikacja zawiera także rys historyczny młodzieżowej filatelistyki w Szubinie oraz ryciny kart pocztowych z okolicznościowymi datownikami.

75 lat harcerstwa w Szubinie: wystawa kronik. Zeszyt historyczny nr 7 KPTK. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej, 1992

Jest to wydawnictwo pamiętkowe z wystawy 500 kronik i albumów z lat 1916-1992 zgromadzonych w Izbie Pamięci Narodowej Domu Harcerza w Szubinie i zaprezentowana w ramach obchodów "Dni Szubina i Wiosny na Pałukach 1992". Broszura zawiera ryciny kilku stron tytułowych kronik oraz zdjęcia.

Adamczewski Piotr Stanisław: Historia modlitwą pisana. Dzieje kościoła i parafii św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Rynarzewie /1299-2003/. Rynarzewo-Żnin: [b.m.], 2003

Książka podzielona jest na trzy części. Pierwsza zawiera dzieje Rynarzewa i jego mieszkańców, ukazane w ciągu siedmiu wieków jego istnienia. Druga opisuje losy parafii natomiast trzecia poświęcona jest kultowi patronki rynarzewskiej świątyni. Całość została wzbogacona kolorowymi fotografiami.

Anders Paweł: Powstanie Wielkopolskie: miejsca pamięci narodowej. Poznań: Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej, 1988

Książka przedstawia krótkie opisy pomników, tablic i mogił związanych z Powstaniem Wielkopolskim 1918-19. Przy opisie podano dokładną lokalizację poszczególnych obiektów. Publikacja zawiera także ich niektóre zdjęcia.

Andrzejewski Mieczysław, Marszałek Franciszek: Kcynia. Bydgoszcz: Komisja Obchodów 1000-lecia przy Wojewódzkim Komitecie Frontu Jedności Narodu, 1962

Publikacja wydana z okazji 700-lecia nadania Kcyni praw miejskich przedstawia fragmentarycznie i skrótowo historię dawnej stolicy Pałuk. Opisuje dzieje miasta z jej budownictwem, oświatę, rzemiosło i handel, pocztę i kolej oraz Kcynię w tamtych czasach. Zawiera informator oraz zdjęcia.

Balska Janina: Miejsca pamięci narodowej Żnina i okolic 1939-1945. Żnin: Żnińskie Towarzystwo Kulturalne, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Zarząd Oddziału w Żninie, [1987]

Broszura przedstawia miejsca pamięci położone na terenie gmin: Gaśawa, Janowiec Wlkp., Rogowo, Kcynia, Szubin i miasto i gmina Żnin. Publikacja wzbogacona jest zdjęciami wybranych miejsc pamięci narodowej.

Balska Janina: Żnin i okolice: Red. Henryk Nahorski. Bydgoszcz: Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej, 1988

Broszura zawiera podstawowe informacje związane z historią miasta i ziemi żnińskiej i jego atrakcjami, jak pomniki architektury i martyrologii, czy też pałucki odcinek Szlaku Pistowskiego. Ponadto wymieniono kilka zasłużonych dla miast i okolic osób. Publikacja posiada zdjęcia i mapę miasta Żnina.

Barcin: tekst Urząd Miasta. Bydgoszcz: “Omega”, [1995]
Folder promujący miasto i gminę Barcin. Zawiera
ważniejsze informacje o instytucjach, szkołach,
jednostkach kulturalnych oraz informacje turytyczne z
podanymi adresami i telefonami. Opisuje krótką miasta
ilustrowaną zdjęciami.

Berend Grzegorz: Słupy – kościół św. Wita: zarys dziejów.
Gniezno: Gaudentinum, 1994

Publikacja zawiera bardzo bogatą historię kościoła pw. św.
Wita w Słupach, wpływ jaki parafia wywierała na
środowisko wiejskie od początku istnienia parafii ok. XI
wieku przez wszystkie ważne wydarzenia historyczne,
jakie miały miejsce na tych terenach. Zawiera wykaz
proboszczów od 1399 do 1989 roku oraz krótkie noty
biograficzne księży męczenników zasłużonych dla parafii.

Biblioterapia i biblioteka: odrodzenie i nowa szansa. red.
Miroslaw Rzeszowski. Szubin: Rejonowa Biblioteka Publiczna,
2007

Książka przedstawia zapis z miejsko-gminnej sesji
popularnonaukowej, która odbyła się 20 września 2007
roku w Czytelnii głównej Rejonowej Biblioteki Publicznej
w Szubinie. Zawiera materiały sześciu prelegentów
przedstawione w czasie sesji. Do publikacji dołączony jest
aneks z krótkimi notami biograficznymi uczestników.

Bogucki Andrzej: Towarzystwo gimnastyczne “Sokół” na
Pomorzu Gdańskim i Kujawach Zachodnich w dobie Powstania
Wielkopolskiego i walki o niepodległość Polski w latach 1918-
1920. Bydgoszcz: Regionalna Pracownia Krajoznawcza ZW
PTTK w Bydgoszcz, 1990

W opracowaniu przedstawiono historię powstania
Towarzystwa gimnastycznego “Sokół”. Umieszczono
tekstową chronologię działalności towarzystwa i jego
udziału w ruchach narodowowyzwoleńczych, nie jest to
jednak przedstawienie faktów typowo historycznych lecz
bardziej poglądów. Broszura zawiera obszerne przypisy.

Bój o Szubin: dnia 11 stycznia 1919 roku: oprac. Włodzimierz Lewandowski z udziałem gen. w st. sp. Aleksandra Załęskiego. Poznań: Towarzystwo Dla Badań Nad Historją Powstania Wielkopolskiego 1918/19, 1936

Książka zawiera opis przebiegu wypadków ze szczegółowym opracowaniem walk o Szubin w jednym tylko dniu, na stosunkowo małym odcinku. Podzielona jest jakby na dwie części. Pierwsza obejmuje właśnie opis wypadków, w drugiej zawarto przypisy, szkice topograficzne i rejestr nazwisk oraz miejscowości.

Buławski Mieczysław: Miasteczko nad frontem. Wspomnienia z roku 1919. Rynarzewo; Szubin: Urząd Miejski, 2004. Reprint: Poznań 1929

Wspomnienia autora, księdza Buławskiego, proboszcza w Rynarzewie, który w swojej książce przedstawił rok walk Powstania Wielkopolskiego na terenie Rynarzewa i okolic. Publikacja przedstawia osobisty i subiektywny charakter wspomnień. Zawiera kilka zdjęć z tego okresu.

Chmielnik Hanna: Zabytkowy zespół pałacowo-parkowy w Lubostroniu. Żnin: "Wulkan", 1992

Folder zawiera zarys historyczny pałacu, opis parku i granicy ochrony konserwatorskiej, a także wykaz drzew oraz krzewów rosnących w parku w Lubostroniu. W folderze zamieszczono cztery ilustracje z dawnego parku i samego budynku pałacu.

Chmielnik Hanna, Romanowska-Grabowska Olga, Wędzki Andrzej: Zespół pałacowo-parkowy w Sobiejuchach. Żnin: Wulkan, 1992

Publikacja poświęcona rezydencji i założeniom parkowym na tle historii miejscowości. Opisuje park z jego drzewostanem, materiałem roślinnym z rozbiciem na poszczególne fragmenty parku. Do publikacji dołączona mapkę z koncepcją rewaloryzacji parku.

Czasopisma Szubina i Pałuk dawniej i dziś: oprac. Zenon Erdmann. Wyd. 2 uzup. Zeszyt historyczny nr 13 KPTK. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej, 2000

Broszura nakreśla rozwój prasy lokalnej na terenie regionu Pałuk i Szubina od połowy XIX wieku do współczesności. Zawiera kserokopie nagłówek poszczególnych tytułów.

Czubiński Antoni, Szymankiewicz Zenon: Konspiracja Wielkopolska 1939-1945: zarys dziejów. Poznań: Krajowa Agencja Wydawnicza, 1988

Wydawnictwo opisuje jak działał ruch oporu w okupowanej Wielkopolsce podczas II wojny światowej.

Drwęcki Zygmunt: Miejsca walk i męczeństwa w województwie bydgoskim 1939-1945. Bydgoszcz: Wojewódzki Komitet Obywatelski Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa; Kujawsko-Pomorskie Towarzystwo Kulturalne, 1969

Książka zawiera wykaz miejsc walk i męczeństwa w byłym województwie bydgoskim. Zawrta również informacje o tych miejscach w dawnym powiecie szubińskim z zaznaczeniem na małej mapce.

Duch i czas : materiały do Dziejów Historii i Kultury Szubina i Okolicy. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej im. Zenona Erdmana; Kujawsko Pałuckie Towarzystwo Kulturalne w Szubinie, 2005

Książka poświęcona jest szeroko pojętemu życiu kulturalnemu miasta i gminy Szubin oraz wybitnym postaciom tej ziemi. Podzielona jest na trzy części.. Pierwszy rozdział "O mieście i Gminie Szubin" opisuje kilka nieformalnych inicjatyw z dziedziny kultury i życia społecznego. Drugi nakreśla poczet znamienitych Pałuczian, natomiast trzeci rozdział poświęcony jest twórczości literackiej mieszkańców gminy Szubin. Książka wzbogacona jest w fotografie i ryciny.

Duch i czas : materiały do Dziejów Historii i Kultury Szubina i Okolicy. 2: Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej im. Zenona Erdmana; Kujawsko Pałuckie Towarzystwo Kulturalne w Szubinie, 2006

To drugi tom książki, która poszerza wszystkie trzy rozdziały o nowe fakty dotyczące szeroko pojętych inicjatyw kulturalnych. Poszerzono również biografie o kolejne nazwiska osób zasłużonych dla regionu. W ostatnim rozdziale swoją twórczość prezentują szubińscy literaci.

Duch i czas : materiały do Dziejów Historii i Kultury Szubina i Okolicy. 3: Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej im. Zenona Erdmana; Kujawsko Pałuckie Towarzystwo Kulturalne w Szubinie, 2007

Trzeci tom książki, poszerzającej wszystkie trzy rozdziały o nowe fakty dotyczące szeroko pojętych inicjatyw kulturalnych. Dodano również kolejne nazwiska do biografii osób zasłużonych dla regionu. W ostatnim rozdziale swoją twórczość (dwa opowiadania), po raz ostatni prezentuje szubiński literat Jan Pieńkowski.

Dygaszewicz Elżbieta: Kształtowanie się osadnictwa w mikroregionie szubińskim w pradziejach i w czasach wczesnohistorycznych. Szubin; Żnin: Wulkan, 1991

Pozycja otwiera cykl publikacji poświęconych zarówno najdawniejszym dziejom miasta jak i historii zamku usytuowanego w południowej jego części. Opisuje stań badań i analizę stref zasiedlenia mikroregionu w pradziejach (mezolit-neolit-wczesna epoka brązu), wczesnym średniowieczu i średniowieczu. Do publikacji dołączonych jest 6 mapek ukazujących rozmieszczenie stanowisk z poszczególnych epok.

Dzianisz Paweł, Umiński Janusz: Szlak Piastowski: województwo bydgoskie. [Warszawa]: "Sport i Turystyka, 1960

Książka obejmuje informacje praktyczne i krajoznawcze części Szlaku Piastowskiego, który przebiega przez ówczesne województwo bydgoskie. Zawiera krótkie informacje o miastach będących na szlaku, zdjęcia i mapkę całej trasy.

Dziedzictwo kulturowe na Krajnie i Pałukach. Wybrane problemy z dziejów Krajny Nakielskiej (związki Krajny z Pałukami). Nakło nad Notecią: Muzeum Ziemi Krajeńskiej, 2004

“Pamięć o tej przeszłości pozwoli nam łatwiej zrozumieć otaczającą nas teraźniejszość, wyjaśnić i pojąć wszelkie zachodzące wokół procesy dziejowe dawnych mieszkańców ziemi nadnoteckiej...” s. 3

Pozycja zawiera prace popularno-naukowe i naukowe dotyczące historii regionów (badania archeologiczne, ludzie, gospodarka Krajny, środowisko przyrodnicze, działalność polityczna). Książka posiada drzewa genealogiczne, fotografie, herby i tabele.

Dzieje Kcyni i okolic: praca zbiorowa pod red. Włodzimierza Jastrzębskiego. Kcynia: Zarząd Gminy i Miasta w Kcyni, 1993

“Kcyńskie kościoły miały długą, sięgającą jak już wiemy w głębokie średniowiecze historię i legitymują się też poważnymi zasługami dla kultury. O istnieniu w Kcyni proboszcza wspominał już dokument łaciński z 1266 roku.

...” s. 46

Jest to pierwsza tak szeroko zakrojona próba naukowego opracowania dziejów miasta Kcyni i jej najbliższych okolic, od prehistorii do współczesności na tle dziejów Polski. Dużą część monografi miasta zajmują opracowania po 1945 roku.

Dzieje miasta Żnina: informator: red. Czesław Potemski i in..
Bydgoszcz: Oddział Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego; Żnin: Muzeum Ziemi Pałuckiej, [1983]

Publikacja opisuje krótko historię Żnina od pradziejów do roku 1945 w oparciu o ekspozycję znajdującą się w Muzeum Ziemi Pałuckiej w Żninie. Zawiera archiwalne zdjęcia i ryciny.

Dzieje Szubina i okolic: praca zbiorowa pod red. Mariana Biskupa. Warszawa-Poznań: Bydgoskie Towarzystwo Naukowe, 1974

“Szubin położony jest w północno-zachodniej części Pałuk obejmujących prawie cały obszar powiatu żnińskiego i szubińskiego, zachodnią część powiatu wągrowieckiego...”
s. 5

Pierwsze i jedyne wydanie monograficzne obejmujące okres od dziejów najdawniejszych po 1970 roku. Pozycja zawiera ciekawe zdjęcia, fotografie oraz bogaty spis bibliograficzny.

Erdmann Zenon: Bohater wojny obronnej 1939 ppor. Józef Suplicki. Zeszyt historyczny nr 2 KPTK. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej, 1992

Dane opracowanie przedstawia sylwetkę jednego z pierwszych bohaterów września 1939 roku ppor. Józefa Suplickiego. Autor opisuje swoje długie poszukiwania informacji na temat podporucznika, jego życia i śmierci, rodziny, towarzyszy broni. W dalszej części opisał jego pogrzeb oraz historię starań o uczczenie pamięci bohatera i umieszczenie pamiątkowej tablicy na cmentarzu w Szubinie. Do broszury dołączone są zdjęcia oraz szkic wydarzeń wojennych 1-2.09.1939 r. Wydanie 2 poprawione i poszerzone.

Erdmann Zenon: Dwa wieki poczty w Szubinie i na Pałukach. Zeszyt historyczny nr 9 KPTK. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej, 1993

Publikacja wydana z okazji 100-lecia polskiego ruchu filatelistycznego oraz 55-lecia zorganizowanej filatelistyki w Szubinie. Opisuje pokrótce początki istnienia poczty poczynając od XV wieku aż do współczesności z naciskiem na region Pałuk. Broszura zawiera kilka rycin listów i kartek pocztowych oraz okolicznościowych datowników.

Erdmann Zenon: Harcerstwo szubińskie w latach 1939-1945 (wspomnienia): Część 1 Harcerskie Pogotowie Wojenne w Szubinie w 1939 r. Zeszyt historyczny nr 5 KPTK. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej, 1991

Broszura wydana z okazji 80 lecia harcerstwa w Polsce i 75 lecia harcerstwa w Szubinie i na Pałukach. Zawiera archiwalne zdjęcia i kserokopie rozkazów z 1939 roku.

Erdmann Zenon: Harcerstwo szubińskie w latach 1939-1945 (wspomnienia): Część 2 Szare Szregi w Szubinie 1939-1945. Zeszyt historyczny nr 6 KPTK. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej, 1992

Broszura wydana z okazji 80 lecia harcerstwa w Polsce i 75 lecia harcerstwa w Szubinie i na Pałukach. Zawiera archiwalne zdjęcia. Są to wspomnienia upamiętniające losy i działalność harcerzy szubińskich.

Erdmann Zenon: Migracje narodowościowe w Szubinie i okolicy. Zeszyt historyczny nr 12 KPTK. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej, 1995

Publikacja zawiera dane o migracjach ludności mieszkańców Szubina i okolic w ujęciu historycznym od 1635 do 1994 roku. W broszurze opisano strukturę ludnościową miasta i rejonu Szubin przed II wojną światową, w jej okresie oraz po wojnie.

Erdmann Zenon: Szubin 1918-1919. Zeszyt historyczny nr 10 KPTK. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej, 1994

Niniejszy zbiór wspomnień opiera się na zbieranych przez wiele lat materiałach, wspomnieniach i dokumentach uczestników wydarzeń i walk w Powstaniu Wielkopolskim. Wykorzystano wspomnienia autora, jego rodziców, Stanisława Nogaja, Jana Bratkowskiego, Stanisława Śledzikowskiego oraz ks. Mieczysława Buławskiego.

Erdmann Zenon: Szubin i ludzie na starej fotografii. Szubin: Wydawnictwo PAGINA, 1998

Publikacja zawiera 32 czarno-białe fotografie ilustrujące miasto Szubin od roku 1898 aż do 1938. Głównym motywem zdjęć są charakterystyczne miejsca i budynki Szubina, jak i zbiorowe fotografie różnych towarzystw i związków.

Flora i fauna Pomorza i Kujaw: praca zbiorowa pod red. Ewy Krasickiej-Korczyńskiej. Bydgoszcz: Polskie Towarzystwo Botaniczne oddział w Bydgoszczy; Akademia Techniczno-Rolnicza w Bydgoszczy, 2003

“Region kujawsko-pomorski przecięty jest granicą działów geobotanicznych: mazowiecko-poleskiego i brandenbursko-wielkopolskiego. Poza tym osie regionu stanowią duże korytarze ekologiczne o randze międzynarodowej...” s. 5

Książka prezentuje zasoby flory i fauny regionu kujawsko-pomorskiego – ich stan oraz przemiany. Szczególny nacisk położono na zakcentowanie swoistości regionu, przyczyniający się do dokładniejszego poznania jego zasobów przyrodniczych, a tym samym lepszej ochrony ich najcenniejszych elementów. Książka zawiera wiele map, tabel i wykresów.

Folder okolicznościowy z okazji 60-lecia Rejonowej Biblioteki Publicznej w Szubinie: oprac. Mirosław Rzeszowski. Szubin: Rejonowa Biblioteka Publiczna w Szubinie, 2006

Publikacja jest okolicznościowym dokumentem ukazującym rys historyczny i dzień dzisiejszy Rejonowej Biblioteki Publicznej w Szubinie. Zawiera tłumaczenia na język angielski i niemiecki, wszystko przeplatane zdjęciami.

Folusz koło Szubina: ścieżka przyrodnicza: red. Ewa Krasicka-Korczyńska. Bydgoszcz: Polskie Towarzystwo Botaniczne; Szubin: Gmina Szubin, 2004

Folder przyrodniczy przedstawiający różnorodność biotyczną okolic Szubina od osady Folusz do miejscowości Słupy. Publikacja opisuje sześć miejsc, które warte są obejrzenia i lepszego poznania. Pozycja zawiera kolorowe zdjęcia i mapkę ścieżki przyrodniczej z zaznaczonymi punktami przystankowymi.

Gordon Alina, Steinke Marta, Jeliński Maciej, Wojtas Henryk: Szubińska Grupa Plastyków PLAMA'S. Szubin: Szubiński Dom Kultury, 2007

Publikacja została wydana z okazji 30 rocznicy powstania Szubińskiej Grupy Plastycznej Plama's. Opisuje historię grupy, jej członków, chronologię wystaw w galerii oraz przedstawia kolorowe reprodukcje wszystkich jej członków.

Helsztyński Stanisław: Na Pałukach: (Żnin, Wągrowiec, Szubin) ze zbioru "Nad Wartą, Notecią i Obrą: Sonety. Inowrocław: Drukarnia Kujawska Sp. Akc., 1931

Autor zebrał sonety w trzech częściach: Opole Żnińskie, Opole Wągrowieckie oraz Opole Szubińskie. Porusza w nich tematykę historyczną dotyczącą ojczyzny, jej odrębną przeszłość polityczną, administracyjną, językową i kulturalną. Przedstawia w nich wybitne postacie w dziejach regionu i kraju.

Historia Powiatu Żnińskiego: przedm. Stefan Truchim. Poznań: Księgarnia M. Arcta, 1927

Książka zawiera trzy rozdziały; pierwszy napisany przez Marjana Gumowskiego: *Żnin w wiekach średnich*, drugi przez Stefana Truchima: *Żnin w czasach królów elekcyjnych*, trzeci przez Andrzeja Wojtkowskiego: *Powiat żniński po rozbiorach*. Drzeworyty, rysunki oraz okładkę wykonał prof. Wilk Ossecki.

Hoffmann Andrzej: Zarys dziejów Gimnazjum w Żninie 1923-1939. Żnin: Muzeum Ziemi Pałuckiej; Żnińskie Towarzystwo Kulturalne, 1993

Opracowanie jest zbiorem cykli artykułów, które były drukowane w dwutygodniku regionalnym Żnińskiego Towarzystwa Kulturalnego "BASZTA". Publikacja opisuje bogatą przeszłość szkoły od roku 1923 do wybuchu II wojny światowej.

Informator o miejscach pamięci narodowej na terenie miasta i gminy Szubin: oprac. Zenon Erdmann. Szubin: Miejsko-Gminny Komitet Obywatelski Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa w Szubinie; Kujawsko-Pałuckie Towarzystwo Kulturalne w Szubinie; Koło Miłośników Szubina, 1980

Publikacja zawiera wykaz wszystkich miejsc pamięci narodowej, z których każde udokumentowane jest zdjęciem i krótkim opisem.

Jankowski Jan: Swastyka nad Szubinem. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 1961

Jest to pamiętnik Jana Jankowskiego obejmujący wspomnienia autora z okresu pierwszych miesięcy okupacji hitlerowskiej oraz relacje z jej przebiegu, rozgrywające się w tym czasie na terenie powiatu szubińskiego. Opisuje rolę policyjnego aparatu ucisku pomagającą w wyniszczaniu ludności polskiej. Książka zawiera archiwalne fotografie i listę zamordowanych mieszkańców powiatu szubińskiego.

Jezióra: ścieżka przyrodnicza w Jeziorach: autorzy Ewa Krasicka-Korczyńska, Janina Drażek. Barcin: Stowarzyszenie Ekologiczne w Barcinie, 1999

Folder przyrodniczy przedstawiający dużą różnorodność przyrodniczą okolic osady leśnej w Jeziorach. Publikacja opisuje piętnaście miejsc otaczających Stację Ekologiczną, które warto zobaczyć i lepiej poznać. Pozycja zawiera kolorowe zdjęcia i orientacyjną mapkę ścieżki przyrodniczej z zaznaczonymi punktami przystankowymi.

Jubilate Deo: zespół red. Piotr Adamczewski i in.. Rynarzewo: Zespół Muzyczny "ECHO" przy Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej

Gazetka parafialna przybliżająca życie parafii rynarzewskiej i diecezji. Ukazuje trudne sprawy dotyczące życia religijnego i nie tylko, rozważania dobrane do roku liturgicznego oraz specjalny kącik dla dzieci z krzyżówkami i ciekawymi historyjkami. Dla młodzieży trochę poezji pisanej.

Posiadamy: 1/2006(nr 1), 2/2006(nr 2), 1/2007(nr 3), 2/2007(nr 4), 3/2007(nr 5), 4/2007(nr 6), 6-7/2007(nr 8-9), 8/2007(nr 10), 9/2007(nr 11), 10/2007(12), 11/2007(13)

Kalendarium 50 lat LO w Kcyni 1945-1995: oprac. Józef Marosz. Żnin: Wulkan, 1995

Publikacja zawiera chronologiczny zapis historii i dorobku LO w Kcyni od 1945 roku do 1995 opatrzoną zdjęciami. Opisuje także krótką notę biograficzną patrona szkoły Karola Libelta.

Katalog zabytków sztuki w Polsce. T. 11, Dawne województwo bydgoskie: pod red. Tadeusza Chrzanowskiego i Mariana Korneckiego. **Z. 14, Szubin i okolice:** oprac aut. Maria Lewicka i Barbara Szymanowska. Warszawa: PAN Instytut Sztuki, 1977

"Przez okolice Szubina przechodził w starożytności Szlak Bursztynowy i były to już wówczas od dawna zasiedlone obszary, o czym świadczą stanowiska archeologiczne obejmujące od neolitu wszystkie kolejne epoki..." s. V
Jest to pozycja obejmująca krótkie opracowania zabytków 30 miejscowości dawnego powiatu szubińskiego – dzisiaj teren ten obejmuje powiat nakielski i żniński. Katalog posiada indeks osobowy, spis bibliograficzny, mapkę oraz bogatą dokumentację fotograficzną.

Katalog zabytków sztuki w Polsce. T. 11, Dawne województwo bydgoskie: pod red. Tadeusza Chrzanowskiego i Mariana Korneckiego. **Z. 21, Żnin i okolice:** oprac aut. Barbara Kaczyńska i Jacek Wierzbicki. Warszawa: PAN Instytut Sztuki, 1979

Pozycja zawiera krótkie opracowania zabytków 45 miejscowości dawnego powiatu żnińskiego. Katalog posiada indeks osobowy, spis bibliograficzny, mapkę oraz bogatą dokumentację fotograficzną.

Kaźmierski Janusz: 60 lat zorganizowanej działalności turystycznej na Pałukach. Żnin: Polskie Towarzystwo Krajoznawcze; PTTK, 1989

Broszura zawiera krótki rys historyczny rozwoju działalności turystycznej i krajoznawczej na obszarze Pałuk. Wymienia poszczególnych prezesów i kierownictwo zarządu na przestrzeni lat.

Kcynia: informator: red. nac. Jarosław Barcz. Włocławek: "Axel", 1995

Folder przez Urząd Miasta i Gminy w Kcyni przedstawia historię, zabytki, ofertę gospodarczą i informacje praktyczne. Opisuje także Sanktuarium Krzyżą Świętego. Zawiera uproszczoną mapkę miasta. Tłumaczony na język niemiecki.

Kcynianie w służbie Eskulapa: praca zbiorowa pod red. Pawła Prusaka. Bydgoszcz: Ośrodek Kultury Regionalnej, 1991

W publikacji podjęto próbę przedstawienia sylwetek kcyńian – lekarzy medycyny i stomatologii, farmaceutów, aptekarzy i dentystów. Biografie zawierają zdjęcia.

Kcynia w grafice: rys. Henryk Wojtas. Kcynia: M-GOK; Kcyńskie Towarzystwo Kulturalne, 1991

Teka zawiera 10 szkiców przedstawiających piękno, niebywałe walory artystyczne dawnej i ówczesnej Kcyni. Każda rycina jest ręcznie opisana

Kcynia w Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919: relacje powstańców: wybór i oprac. Józef Marosz. Kcynia: Urząd Miejski, 2004

Publikacja jest zbiorem wspomnień powstańców z okresu wyzwolenia Kcyni i walk na froncie północnym na początku 1919 roku. Cennym uzupełnieniem są zdjęcia dokumentujące czas walk, życie uczestników powstania w latach międzywojennych i pamięć o tamtych wydarzeniach po roku 1945.

Krasucki Stanisław: 16 Pułk Ułanów Wielkopolskich im. Gen. Gustawa Orlicz-Dreszera. Pruszków: "Ajaks", 1992

Publikacja przedstawia zarys historii wojennej 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich od czasów Księstwa Warszawskiego poprzez Powstanie Wielkopolskie, lata 1918-1920. Kolejny rozdział stanowi opis działalności pułku w okresie międzywojennym. Najszerzej przedstawiono działania bojowe września 1939 roku. Pozycja zawiera mapkę szlaku bojowego pułku we wrześniu 1939, listę personalną oraz archiwalne zdjęcia.

Krasucki Stanisław: Białą sztandar- wzniosłe czyny: fragmenty wspomnień dotyczące 16/2 Pułku Ułanów Wielkopolski. Bydgoszcz: Kujawsko-Pomorskie Towarzystwo Kulturalne, 1986
Jest to okolicznościowe wydanie wspomnień o kadrze podoficerskiej 16/2 Pułku Ułanów Wielkopolskich. Publikacja wzbogacona jest archiwalnymi zdjęciami.

Krasucki Stanisław: W 70 rocznicę powstania 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich im. Gen. Gustawa Orlicz-Dreszera: LXX lat 1918-1988. Szubin: Kujawsko-Pałuckie Towarzystwo Kulturalne, 1988

Publikacja zawiera biografie 30 żołnierzy należących do Pułku od generałów aż do kaprali. Umieszczone są archiwalne fotografie ilustrujące dowódców oraz ważniejsze wydarzenia z historii Pułku.

Kronika żałobna rodzin wielkopolskich od 1863-1876 r. z uwzględnieniem ważniejszych osobistości zmarłych w przeciągu czasu w innych dzielnicach Polski i na obczyźnie: zebrał Teodor Żychliński. Poznań: Drukarnia Jarosława Leitgebra, 1877 (ksero wycinka z oryginału)

Zawiera życiorys Gustawa Potworowskiego posła Sejmu Polskiego z 1843-1860 oraz listę nazwisk Wielkopolan poległych lub zmarłych z ran otrzymanych na polu walki w Królesywie Polskim w roku 1863 i 1864.

Książ Kadynał Józef Glemp w Szubinie w dniu 2.08.1990 z okazji 625 lecia miasta: zebrał i oprac. Zenoen Erdmann. Biblioteczka Regionalna KPTK Szubin nr 4. Wyd. 2. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej, 1992

Wydanie poświęcone wizycie księdza kardynała w Szubinie. W publikacji zawarto harmonogram całej wizyty, wraz z gawędą Zenona Erdmanna nakreślającą historię herbu, miasta od wieku XIV aż do współczesności oraz homilię Prymasa Polski. Zawiera fotografie.

Księżki Janusz: Pałuki. Gdynia: Wydawnictwo Morskie, 1966

“Niniejsze opracowanie... ma zaznajomić miłośników tej pięknej ziemi z jej przeszłością, etnografią, kulturą ludową.(...) Musi informować więc go nie tylko o jej przeszłości, ale i ułatwić wędrówkę, służyć pomocą w wytyczeniu możliwie najbardziej atrakcyjnej trasy...” s. 5
Książka zawiera opis historii regionu począwszy od pierwszych śladów życia na Płaukach, przez rozbięcie dzielnicowe, zabory, Wiosnę Ludów, powstania, okupację aż do lat sześćdziesiątych. Przedstawia także sylwetki wybitnych Pałuczan. Można w niej też znaleźć ciekawe miejsca i obiekty zabytkowe oraz trasy turystyczne ujęte alfabetycznie. Pozycja zawiera szereg zdjęć o charakterze już historycznym (1966 r.) oraz ciekawą mapę Pałuk.

Kuczma Rajmund: Kronika rzemiosła regionu szubińskiego.
Bydgoszcz: Zakłady Graf. KEN, 1989

Publikacja została wydana z okazji 35 rocznicy założenia Cechu Rzemiosł Różnych i Spółdzielni Rezmieślniczej Wielobranżowej w Szubinie. Zawiera rys historyczny rozwoju rzemiosła na terenie regionu szubińskiego (Barcin, Kcynia, Łabiszyn, Szubin). Posiada kalendarium rad nadzorczych członków zarządu za lata 1953-1988. Jest bogato ilustrowana zdjęciami.

Kujawsko-Pomorskie zaprasza: natura-aktywność-gościnność: fot. M. Chełminiak, W. Zdunek, B. Dąbrowski.
Bydgoszcz: Pomorska Oficyna Wydawniczo-Reklamowa, [2002]

Folder w krótki sposób opisuje 9 parków krajobrazowych znajdujących się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Zawiera kolorowe fotografie, mapkę z zaznaczonymi parkami oraz informacje dotyczące stowarzyszeń i instytucji wspierających agroturystykę oraz wszelkie formy turystyki.

Kurkowe Bractwa Strzeleckie Okręgu Bydgoskiego: oprac.
Barbara Wojciechowska i in. Bydgoszcz: "OSTOJA", 2002

Publikacja zawiera opisy historyczne Bractw Strzeleckich z regionu bydgoskiego: Kcyni, Nakła nad Notecią, Piechcina, Szubina i Wyrzyska. Teksty wzbogacone są archiwalnymi zdjęciami. We wstępie zawarto krótki rys historyczny Bractw Strzeleckich w Polsce napisany przez Czesława Michalskiego. W publikacji umieszczono Hymn (Marsz) Kurkowych Bractw Strzeleckich oraz tekst ślubowania.

Kusz Adam: Juncowo zarys dziejów. Gołańcz: Towarzystwo Miłośników Ziemi Gołanieckiej; Żnin: Żnińskie Towarzystwo Kulturalne, 2000

Niniejsza praca przedstawia w zwięzły sposób dzieje wsi Juncowo, której udokumentowane początki sięgają XIV wieku. Praca uzupełniona jest aneksami, w których przedstawiono ponad stuletnią działalność miejscowego kółka rolniczego oraz udział Juncowskiej Kompanii Powstańczej w Powstaniu Wielkopolskim 1918/19 r. Przedstawiono również sylwetki postaci historycznych związanych z parafią juncowską.

Legenda o herbie Szubina: tekst Zenon Erdmann; il. Henryk Wojtas. Szubin: Szubiński Dom Kultury, [1995]

Wydanie poświęcone historii herbu miasta Szubina bogato ilustrowane rysunkami znanego szubińskiego plastyka pana Henryka Wojtasa.

Łaniecki Sławomir: Pałace , dwory i folwarki powiatu nakielskiego. Sepólno Krajeńskie; Nakło nad Notecią: Wydawnictwo “ Daniel”, 2005

“Niniejsza książka, która swoim zakresem przestrzennymdotyczy terytorialnie tylko wschodniego fragmentu nadnoteckiego, Krajny i Pałuk... stanowi kolejne uzupełnienie wiedzy o przeszłości regionów...” s. 3
Książka opisuje zarówno ludzi dawniej mieszkających na tych terenach, jak iślady materialne po nich pozostawione. Zawiera bogaty zbiór fotografii (czarno-białe i kolorowe), z tyłu mapę powiatu nakielskiego.

Łęcki Włodzimierz: Szlak Piastowski: Poznań, Gniezno, Kruszwica, Inowrocław, Żnin, Biskupin przewodnik. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 1984

Przewodnik powstał z myślą o turystach zmotoryzowanych, może być także wykorzystywany przez rowerzystów i w mniejszym stopniu przez turystów pieszych. Przy opisie miejscowości i obiektów krajoznawczych bardziej atrakcyjnych, oznaczono gwiazdkami: od trzech do jednej. Publikacja zawiera ryciny i mapki.

Łęcki Włodzimierz: Szlak Piastowski informator krajoznawczy. Poznań: Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej, 1986

Publikacja zawiera trasy szlaku rozbite na 6 odcinków, a każdy opis posiada mapę trasy oraz większych miast. Poszczególne etapy posiadają także krótkie informacje o nich z rozbiciem na ilość przebytych kilometrów. Dodatkowo książka podaje ówczesne bazy noclegowe, adresy restauracji i stacji benzynowych.

Łęcki Włodzimierz: Trasy turystyczne szlakami Powstania Wielkopolskiego 1918-1919. Poznań: W.P.T. "Przemysław"; Wojewódzki Ośrodek Informacji Turystycznej, 1979

Pozycja zawiera cztery historyczne trasy ułożone pod kątem wydarzeń Powstania Wielkopolskiego. Opisuje ważniejsze miejscowości leżące na tych trasach w krótkim rysie historycznym dołączając fotografie i mapkę.

Łysiak Wojciech: Diabeł Wenecki: podania i bajki z Pałuk. Międzychód: "Eco", 1997

Książka zawiera 241 podań i bajek związanych z regionem Pałuk. We wstępie autor opisał krótką historię rozwoju folkloru w regionie oraz źródła powstawania podań i bajek. Publikacja zawiera ryciny.

Malinowski Feliks: Diabeł Wenecki i inne legendy pałuckie. Żnin: nakł. Autora, 2000

"Opowiastki ludowe są ciekawym materiałem w poznawaniu środowiska i studiowaniu zachowań ludzi. Przekazywane z pokolenia na pokolenie, zachowują swoją pierwotną formę i treść, stanowiąc tym samym źródło wiedzy o kulturze regionalnej..." s. 3

Pozycja zawiera 22 podania i legendy ze wschodniej części Pałuk, a konkretnie z okolic Żnina. Środowisko tej ziemi jest różnorodne, dlatego tutejsze legendy i podania mają różnorodną tematykę. Ponadto książka zawiera krótką charakterystykę regionu pałuckiego, mapkę Pałuk wschodnich oraz ilustracje.

Malinowski Feliks: Legendy pałuckie okolic Żnina. Bydgoszcz: Kujawsko-Pomorskie Towarzystwo Kulturalne, 1981

"Opowiastki ludowe są ciekawym materiałem w poznawaniu warunków środowiska, studiowaniu specyfiki myśli i dążeń ludzi. Przekazywane z pokolenia na pokolenie, zachowują swoją pierwotną formę i treść, stanowiąc tym samym bogate źródło wiedzy o kulturze regionalnej..." s. 4

Niniejszy zbiór otwiera serię wydawniczą, poświęconą podaniom ludowym Pomorza i Kujaw, realizowaną przez KPTK. Przedstawiono możliwie obszernie nieliczny zbiór legend i baśni pałuckich.

Nadleśnictwo Szubin: Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu: tekst Kamil Walenciuk. Józefów: Oficyna Wydawnicza FOREST, [2006]

Publikacja przedstawia historię nadleśnictwa, jego zasoby leśne, hodowlę lasu i jego użytkowanie. Mówi o ochronie lasu jako ekologicznej fabryce, występujących na tym terenie zasobach fauny i flory, nie tylko chronionej a także możliwości wypoczynku i turystyki. Opisuje również działalność edukacyjną nadleśnictwa. Bogato ilustrowana zdjęciami i rysunkami, zawiera mapę zasięgu terytorialnego oraz zdresy podległych leśnictw.

Nadnotecki Szlak Rowerowy: przewodnik turystyczny powiatu nakielskiego: red. Artur Michalak. Nakło: Fundacja "Partnerstwo dla Krajny i Płuk", 2007

Publikacja zawiera kilometrowy przebieg techniczny szlaków rowerowych biegnących na obszarze pięciu gmin powiatu nakielskiego. Dodatkowo opisuje wybrane atrakcje tego szlaku. Jest bogato ilustrowany fotografiami, a na ostatniej, rozkładanej stronie znajduje się mapa całego powiatu z zaznaczonymi szlakami. Dodatkowo wydana została duża rozkładana mapa obrazująca bardziej szczegółowo poszczególne odcinki szlaków rowerowych.

Na Piastowskim Szlaku: red. nac. Krzysztof Stanisławski. Bydgoszcz: "Czarno-Biała", [1993]

Informator zawiera krótką historię Szlaku Piastowskiego oraz opisuje 13 leżących na nim miejscowości z ich zabytkami, atrakcjami historycznymi i przyrodniczymi. Dodatkowo umieszczono najważniejsze informacje o urzędach, bazach lokalowych i restauracjach. Folder zawiera kolorowe zdjęcia.

Niedźwiecki Jan: Sztuka ludowa Krajny i Pałuk. Poznań: Krajowa Agencja Wydawnicza, 1980

Pozycja zawiera opis rozwoju sztuki ludowej na Krajnie i Pałukach, jej charakter, miejscowe tradycje oraz współczesny kształt. Wzbogacona jest kolorowymi zdjęciami i notami biograficznymi 49 twórców z tych regionów.

Niewidomi na Kujawach i Pomorzu: otwarci na świat twórczą aktywnością. Wstęp, opr. i projekt graf. Helena Skonieczka. Bydgoszcz: Polski Związek Niewidomych Okręg Kujawsko-Pomorski, 2006

Publikacja wydana z okazji 55 rocznicy utworzenia Polskiego Związku Niewidomych oraz 60-lecia Zjednoczenia Ruchu Niewidomych w Polsce. Przedstawia sylwetki niewidomych artystów oraz najciekawsze imprezy artysyczo-kulturalne w Okregu Kujawsko-Pomorskim w 2006 roku. Całość bogato ilustrowana zdjęciami.

Ostoja-Zagórski Janusz: Najdawniejsze dzieje Żnina w świetle najnowszych odkryć archeologicznych. Żnin: Muzeum Ziemi Pałuckiej, 1993

Publikacja została wydana z okazji wystawy “Dzieje Żnina w świetle najnowszych odkryć archeologicznych” zorganizowanej przez Muzeum Ziemi Pałuckiej w salach Sufraganii 15.10.1993 roku w Żninie. Zawiera opis żnińskiej aglomeracji od pradziejów po przez średniowiecze i czasy późniejsze. Prezentuje wyniki nadzorów archeologicznych. Dołączone jest mapka archeologiczne ze stanowiskami pradziejowymi z centrum miasta.

Ostoja – Zagórski Janusz: Pałuki w starożytności. Gołańcz; Kcynia; Łabiszyn; Łekno; Szubin; Wągrowiec; Żnin: Wydawnictwo Konwentu Pałuckich Towarzystw Kulturalnych, 1994

“Wraz z pojawieniem się pierwszych mieszkańców Pałuk (paleolit), rozpoczął się proces ewolucji społeczno-kulturalnej...” s. 25

Wydawnictwo Konwentu Pałuckich Towarzystw Kulturalnych. Tom I (Dzieje Pałuk) obejmuje m.in. środowisko przyrodnicze Pałuk, początki kultury, organizację społeczną i budownictwo na tym terenie. Znajdziemy tam też wykaz badań stanowisk archeologicznych oraz literaturę uzupełniającą. W zamiarze cykl ten będzie kontynuowany do czasów współczesnych.

Pałuki: red. Henryk Nahorski; tekst Marek A. Grabiszewski i Maria Dombrowicz. Bydgoszcz: Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej w Bydgoszczy, 1986

Pozycja zawiera krótkie, ogólne informacje na temat regionu Pałuk, jego atrakcji historycznych i przyrodniczych. Opisane są wszystkie ważniejsze miejscowości znajdujące się na szlakach turystycznych. Zawiera kolorowe zdjęcia i mapkę Pałuk w środku.

Pałuki i miasto Szubin: zebrał i opracował Józef Formanowicz. Poznań : Drukiem i nakładem "Pracy" 1909

" Nazwa "Pałuki" (terra Palucacensis) pojawia się w dyplomatach wiekopolskich prawie równocześnie z imieniem Pałuki i przydomkiem trzech braci Pałukami zwanych..." s. 3

Reprint z 1909 roku opisujący głównie historię miasta Szubina, obejmującą wszystkie sfery życia, ponadto inne informacje o regionie Pałuk. Publikacja zawiera mapy, ryciny oraz krótki opis bibliograficzny.

Pałuki i ród Pałuków: zebrał i oprac. Zenon Erdmann; oprac. graficzne Henryk Wojtas. Biblioteczka Regionalna KPTK Szubin nr 3. Wyd. 2. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej, 1990

Broszura wydana z okazji 625 lecia miasta Szubina (1365-1990). Zawiera rys historyczny o ziemi pałuckiej, historię rodu Pałuków oraz krótką biografię Sędziwoja VI Pałuki z Szubina.

Pałuki: konkursy sztuki ludowej w Szubińskim Domu

Kultury 1963-2007: praca zbiorowa pod red. Wandy Szkulmowskiej. Szubin: Szubiński Dom Kultury, 2007

Książka opisuje ponad półwieczną tradycję szubińskich konkursów sztuki ludowej na Pałukach. Podzielona jest na cztery rozdziały: pierwszy bardzo szeroko nakreśla rys historyczny i tradycję konkursów. Drugi rozdział zawiera fotogramy prac artystów z terenu Pałuk. Część trzecia przedstawia konkursy sztuki ludowej w liczbach – zawiera osiem tabel, w których wymienieni są twórcy ludowi chronologicznie, alfabetycznie, wymienione są również

miejsowości, z których pochodzą artyści. Czwarty rozdział zawiera biogramy twórców ludowych. Całe wydawnictwo jest bardzo bogato ilustrowane fotografiami. Do publikacji dołączona jest płyta CD, na której znajdują się dwa filmy w formacie Divix. Pierwszy ilustruje uroczyste otwarcie 45 Konkursu Sztuki Ludowej na Pałukach w maju 2007 roku. Drugi zawiera fotografie laureatów konkursu (haft, rzeźba, pająki, ozdoby wewnętrzne, itp).

Pałuki - ludzie, wydarzenia, miejsca: wybrane zagadnienia z przeszłości regionu: red. Kamila Czechowska. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej im. Zenona Erdmanna, 2007

Książka zawiera materiały opracowane na podstawie sesji popularno-naukowej, która odbyła się 26 września 2007r. w Szubinie. Wśród prelegentów byli: Ewa Krasicka-Korczyńska: *Dziedzictwo dóbr natury regionu Pałuk*, Janusz Ostoja-Zagórski: *Najstarsze dzieje kultury regionalnej Pałuk*, Piotr Stanisław Adamczewski: *Dzieje dawnych miast pałuckich*, Alojzy Szudrowicz: *Rola Karmelitów w historii Kcyni i najbliższej okolicy*, Kamila Czechowska: *Powstanie Wielkopolskie 1918/1919 na Pałukach przez pryzmat miejsc pamięci*, Mariola Polańska: *Z dziejów szkolnictwa podstawowego na Pałukach-rola "tysiąclatek"*, Anna Duda: *Stefan Boguszyński i Piotr Woliński – pałuccy twórcy ludowi*, Wanda Szkulmowska: *Eksperyment kulturalny w powiecie szubińskim w latach sześćdziesiątych XX wieku*. Publikacja zawiera również aneks z fotografiami z sesji.

Pałuki na starych pocztówkach: z kolekcji Zbigniewa Zwierzykowskiego. Żnin: Muzeum Ziemi Pałuckiej, 2000

Publikacja zawiera 23 reprodukcje starych czarno-białych i kolorowych pocztówek z regionu Pałuk.

Pałuki w drzeworycie Stanisława Łuczaka: Muzeum Ziemi Pałuckiej. Żnin: Muzeum Ziemi Pałuckiej, [1981]

Publikacja zawiera 10 reprodukcji drzeworytów Stanisława Łuczaka z lat 1946-1952. Na drugiej stronie kopert krótka biografia artysty.

Patro Gustawa: O nich warto wiedzieć. Wągrowiec: nakładem autora, 1999

Słownik zasłużonych dla rozwoju kultury regionu Pałuk z okolic Wągrowca i miasta.

Patro Gustawa: Pałuki w latach 1945-1987. Wągrowiec: Pałuckie Towarzystwo Kulturalne, 1991

Broszura zawiera referat wygłoszony na I Kongresie Pałuckich Towarzystw Kulturalnych, który odbył się w Żninie i Wągrowcu w dniach 11-12.12.1987. Porusza zagadnienia dotyczące oświaty, kultury, sportu i turystyki, ochrony przyrody oraz przemian społeczno-politycznych i gospodarczych na terenie regionu.

Pieńkowski Jan: Śmieję się oszczędnie: fraszki na lachów i laszki. Nakło: "Druk", 2006

Tomik przedstawia twórczość (fraszki) znanego szubińskiego pisarza. Pozdzielony jest na siedem rozdziałów o różnej tematyce. Zawiera czarno-białe ryciny.

Pieśni ludowe z Kujaw, Pałuk i Kaszub: zbiór oprac. Paweł Billert; wstęp Anna Jachinina. Kraków: Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1972

"O pałukach powiadają, że kamienie tam śpiewają". Jest w tym powiedzeniu sporo prawdy. Właśnie tutaj spotkać można więcej niż gdzie indziej ciekawych sylwetek ludowych pieśniarzy, muzyków i tancerzy. Ośrodek Kultury Pałuckiej w Kcyni-kierowany przez Klarę Prillową-jest tego najlepszym dowodem..." s. 7

Pozycja zawiera zapis nutowy i teksty pieśni ludowych podzielone na poszczególne regiony. Skupia się na sześciu grupach i okazjach w związku, z którymi je wykonywano (zaloty, miłość, wesele, małżeństwo, pasterstwo i różne).

Plucińska Izabela: Fonetyczny słowniczek gwary rogowskiej (pałuckiej i poznańskiej). Rogowo: Urząd Gminy, 2005
Publikacja zawiera ponad 700 słów gwary rogowskiej i poznańskiej z objaśnieniami. Dodatkowo autorka dołączyła mapki jeziora Rogowskiego i jeziora Ziolo.

Pomnik Powstańców Wielkopolskich: Rada Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa. Warszawa: "Sport i Turystyka", 1967

Broszura zawiera krótką historię Powstania Wielkopolskiego oraz okoliczności powstania pomnika w Poznaniu upamiętniającego te wydarzenia.

Powiat szubiński: informator społeczno-gospodarczy: oprac zespół pracowników Powiatowej Komisji Planowania w Szubinie. Szubin: Urząd Powiatowy, 1975

Publikacja podzielona jest na dwie części. W pierwszej została scharakteryzowana sytuacja społeczno-gospodarcza powiatu. W drugiej części opracowano ogólne dane statystyczne z roku 1974 dotyczące powiatu szubińskiego.

Powiat Szubiński: opis dla władz, urzędów, instytucji, organizacji i osób prywatnych: zebrał i oprac. Stefan Kłodziński. Szubin: Kujawsko-Pałuckie Towarzystwo Kulturalne, 1992. Reprint: Szubin: Druk i nakład Józefa Kapsy, 1935

Publikacja nazwana przez autora podręcznikiem przedstawia wykaz wszystkich urzędów działających na terenie ówczesnego powiatu szubińskiego. Wymienia osoby odpowiedzialne za poszczególne działy i komórki, ich podział oraz czynności jakie sprawują.

Powstanie Wielkopolskie 1918/1919 katalog źródeł i materiałów: pod red. Stanisława Sierpowskiego. Poznań: Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 Zarząd Główny, 2003

Książka jest cennym informatorem dla badaczy dziejów wielkopolskiego zrywu niepodległościowego w latach 1918-1919, dla pracowników naukowych i muzealników, studentów i nauczycieli. Oprócz przedstawionych archiwów znajdujących się w bibliotekach, muzeach, szkolnych izbach pamięci zawiera także szeroki opis historiografii Powstania Wielkopolskiego napisany przez Antoniego Czubińskiego.

Powstanie Wielkopolskie 1918/1919 na Pałukach i Krajnie: red. i oprac. graf. Kamila Czechowska, Piotr Adamczewski. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej im. Zenona Erdmanna, 2006

Książka zawiera materiały opracowane na podstawie sesji popularno-naukowej, która odbyła się 4 października 2006 roku w Szubińskim Domu Kultury. Publikacja oprócz materiałów przedstawia także archiwalne zdjęcia oraz fotografie z samego sympozjum.

Powstanie Wielkopolskie: wspomnienia walk pod Szubinem: tekst Stanisław Nogaj. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej, 1993. Reprint: Katowice: "Polonia", 1930

Publikacja przedstawia wspomnienia z walk o wyzwolenie Szubina. Opisuje tworzenie oddziałów w Poznaniu i ich trasę aż do miasta, gdzie 11 stycznia 1919 roku nastąpiło oswożenie.

Prusak Paweł, Raczyńska Ewa: Grocholin dzieje zamku i jego właścicieli. Zeszyty Regionalne Kcyńskiego Towarzystwa Kulturalnego nr 4. Bydgoszcz: Ośrodek Kultury Regionalnej, 1991

Publikacja składa się z dwóch części, pierwsza opisuje położenie geograficzne, historię Grocholina, właścicieli i okres od 1945 do 1990 roku. W drugiej części opisano późnorenesansowy dwór obronny, jego ogólne rozplanowanie, układ pierwotny i elementy architektoniczne. Zawiera zdjęcia i mapki.

Przewodnik po miejscach pamięci narodowej Miasta i Gminy Szubin: red. Kamila Czechowska i in. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej im. Zenona Erdmanna, 2007

Publikacja zawiera bogatą informację o miejscach pamięci narodowej, jakie znajdują się na terenie miasta i gminy Szubin. Każde miejsce dokumentowane jest fotografią, a niekiedy krótką biografią osób zasłużonych dla miasta i gminy, którzy mają swoje tablice pamiątkowe.

Przyroda i łowiectwo na Pałukach: red. Andrzej Rosiak. Żnin: Muzeum Ziemi Pałuckiej, 1993

Publikacja wydana z okazji wystawy zorganizowanej przez Muzeum Ziemi Pałuckiej i Komitet Obchodów 70-lecia Polskiego Związku Łowieckiego na Pałukach w salach Sufraganii 23 października 1993 w Żninie. Zawiera krótki opis działalności kół łowieckich, zarys historii łowiectwa w Polsce i na Pałukach. Zawiera zdjęcia i ryciny.

Przyroda, krajobraz, kultura Pałuk. Barcin: Stowarzyszenie Ekologiczne, 2001

Praca zbiorowa pod redakcją Ewy Krasickiej-Korczyńskiej. Zawiera prace wielu autorów przybliżając wiedzę o środowisku przyrodniczym i kulturowym Pałuk. Skupia się na różnorodności fauny i flory pałuckiej w aspekcie ekologicznym. Poszczególne prace swoimi tekstami nakłaniają do większej ochrony i dbałości o zachowanie wartości tych ziem.

Rajewski Zdzisław: 10000 lat Biskupina i jego okolic. Warszawa: Państwowy Zakład Wydawnictw Szkolnych, 1965

Książka ma na celu popularne przedstawienie dziejów Biskupina i jego okolic od końca epoki kamiennej starszej do XV wieku. Uwzględnia ona również pozostały obszar powiatu żnińskiego, a na marginesie także niektóre ważniejsze zjawiska z czasów pierwotnych i wczesnofeudalnych z obszarów powiatów szubińskiego i wągrowieckiego. Opisuje także warunki naturalne i położenie Biskupina. Zawiera rysunki, fotografie i mapki.

Rajewski Zdzisław: Biskupin osiedle obronne wspólnot pierwotnych sprzed 2500 lat. Warszawa: Arkady, 1970

“Wielkopolska w Biskupinie i jego najbliższej okolicy oraz na pozostałej części Pałuk przyniosły ważne przesłanki do poznania nie tylko sił wytwórczych, ale i stosunków społecznych, ustroju, organizacji, wierzeń, obrzędów i zdobnictwa tej osady...” s. 20

Książka zawiera opis geograficzno-historyczny osady. Przedstawiono aspekty społeczne i gospodarcze rządzące w pradawnym Biskupinie. Zawiera bogaty zbiór fotografii, krótkie streszczenie w językach: angielskim, niemieckim i rosyjskim.

Rajewski Zdzisław: Biskupin sprzed 25 wieków. Warszawa: Wydawnictwo Komitetu dla Spraw Turystyki, 1952

“W Biskupinie i jego okolicy odkrywamy ślady osadnictwa, poczynając od końca starszej epoki kamienia aż pośredniowiecze, to jest mniej więcej od 15000 lat p.n.e. Aż do lat 1400 n.e., z których pochodzą ruiny zamku w Wenecji...” s. 6

Pozycja zawiera krótki opis kompleksowych badań (geograficzne-nad krajobrazem pierwotnym, geologiczne-nad rodzajami gleb, zoologiczne i ichtiologiczne – nad materiałem kostnym, biologiczne, chemiczne, językoznawcze i historyczne).

Rosiak Andrzej: Żnińska Kolej Powiatowa 1894-1994. Zarys historii Kolei Wąskotorowej 600 mm. Żnin: Muzeum Ziemi Pałuckiej, 1994

Publikacja wydana z okazji obchodów jubileuszu 100 rocznicy Żnińskiej Kolei Powiatowej. Opisuje bardzo bogatą historię rozwoju kolejki. Zawiera archiwalne zdjęcia, rysunki eksploatowanych parowozów i wagonów oraz mapki.

Siewkowski Mieczysław, Płażewski Krzysztof: 100 lat
żnińskiej Ochotniczej Straży Pożarnej w służbie społeczeństwu.
Żnin: [b.m.], 1987

Broszura zawiera krótką historię OSP w Żninie, jej
narodziny i działalność na przestrzeni stu lat. Wymienia
zarządy z poszczególnych lat listę członków-ochotników.

Sikorski Czesław: Zamek w Pałuckiej Wenecji. Bydgoszcz :
Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków w Bydgoszczy, 1986
*“Prezentowany zeszyt “Komunikatów Archeologicznych
Tom IV” zawiera wyniki badań prowadzonych od szeregu
lat na zamku w Wenecji koło Żnina(...) adresowane nie
tylko archeologom, ale także historykom architektury oraz
badaczom zajmującym się historią gospodarczą i
polityczną XIV i XV wieku reównież na terenie Pałuk...” s.*
3

Książka charakteryzuje wieś wenecką i położone w niej
ruiny zamku oraz bogate opracowanie prac
konserwatorskich. Opisano próby rekonstrukcji systemów
obronnych zamku, etapy budowy oraz ukazano go na tle
średniowiecznych murowanych siedzib rycerskich na
Płaukach. Pozycja zawiera składaną mapę rzutu
odsłoniętych reliktyw i profile hipsometryczne
odrestaurowanych ruin oraz 26 kart zdjęć.

Sikorski Czesław: Zamek w Wenecji. Żnin: Muzeum Ziemi
Pałuckiej w Żninie, 1994

Książka zawiera opis badań nad ruinami zamku
rozpoczętych w 1968 roku pod kierunkiem Czesława
Sikorskiego. Bogatą historię dziejów na przestrzeni
wieków z jego świetnością i upadkami, zmianami
kolejnych zarządców i właścicieli. Opisuje powstanie
nazwy wsi Wenecja, przez Piotra Nałęcz z Chomiąży,
który zauroczony włoskimi krajobrazami nazwała ją na
pamiątkę swoich podróży. W książce znajdziemy też kilka
legend związanych z zamkiem oraz wykaz źródeł
drukowanych i ważniejszej literatury. Wstęp napisany jest
w trzech językach: angielskim, francuskim i niemieckim.
Ponadto zawiera czarno-białe zdjęcia.

Sikorski Czesław: Zarys dziejów Żnina. Żnin: Żnińskie Towarzystwo Kulturalne, 1990

Jest to popularno-naukowe opracowanie wielu tekstów źródłowych ze zbiorów bibliotek uniwersyteckich, muzealnych i archiwum Archidiecezji Gnieźnieńskiej. Opisuje położenie miasta oraz jego historię od pradziejów, aż do czasów okupacji hitlerowskiej. Przedstawia najważniejsze zabytki, fortyfikacje, architekturę i pomniki oraz miejsca pamięci narodowej. W krótki sposób przedstawia historię herbu oraz ludzi zasłużonych dla miasta Żnina. Zawiera zdjęcia i ilustracje.

Słownik gwary pałuckiej "Roboszek": red. naczelny Artur Michalak. Szubin: Publiczne Gimnazjum nr 1 im. Sędziwoja Pałuki, 2006

Publikacja jest minisłowniczkiem gwary pałuckiej zebranych przez młodzież Gimnazjum nr 1 z Szubina. Ułożony według działów tematycznych jak chociażby: choroby i przypadłości, części ciała, narzędzia i przedmioty codziennego użytku i inne. Recenzji tej pozycji dokonał znany i ceniony dialektolog z Instytutu Języka Polskiego PAN w Krakowie Artur Czesak.

Statut Bractwa Strzeleckiego w Szubinie z dnia 9 marca 1924 r. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej, 1993. Reprint: Szubin: Drukarnia Fr. Lacha, 1924

Publikacja zawiera pełny statut Bractwa Strzeleckiego w Szubinie łącznie z regulaminem strzelania.

Stobiński Jerzy: Profesor Jędrzej Śniadecki. Warszawa: Nasza Księgarnia, 1961

Książka jest biograficzną powieścią o wybitnym profesorze chemii Jędrzeju Śniadeckim urodzonym w Żniniu. Ukazuje kolejne etapy z jego życia od młodości aż do późnej starości. Opisuje także ciekawe fakty i wspomnienia z jego wszechstronnej działalności, jak również informacje o jego bracie Janie. Książka zawiera fotografie i rysunki.

Strawińska Zofia: Wieś Pałucka Ostatkowsak Struga. Materiały etnograficzne część I; kultura materialna. Toruń: MET, 1978

Książka przedstawia małą wieś Ostatkowska Struga leżącą w ówczesnym powiecie szubińskim. Kolejno opisuje rolnictwo i hodowlę, drogi, komunikację, transport, budownictwo, mieszkania, zagrody, odzież oraz pożywienie. Zawiera bogatą dokumentację fotograficzną.

Szkulmowska Wanda: Oj, stąpej koniku: rzecz o zespole regionalnym "Pałuki" z Kcyni 1956-2006. Kcynia: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. Klary Prillowej w Kcyni, 2006

Książka jest szeroką monografią historii zespołu, jego założenia oraz działalności. Opisano biografie, urodzonej w Bydgoszczy, a osiadłej w Kcyni założycielki i wielkiej pasjonatki kultury ludowej Pałuk. Autorka chronologicznie przedstawiła historię zespołu "Pałuki" począwszy od założenia w 1956 aż do roku 2006. Ponadto w książce zawarto zapis nutowy 30 utworów granych przez zespół oraz dołączono płytę CD zawierającą instrumentalne utwory wykonywane przez kapelę w różnym składzie osobowym pochodzące z archiwum Polskiego Radia.

Sztuka ludowa i jej twórcy: katalog. Bydgoszcz: Wojewódzki Dom Kultury, 1963

Katalog zawiera sylwetki twórców ludowych Pałuk i Kujaw oraz zdjęcia ich eksponatów. Ponadto opisano historię sztuki ludowej tych regionów. W części katalogowej wymieniono wszystkie eksponaty z poszczególnych dziedzin twórczości ludowej.

Sztuka ludowa Kujaw, Pałuk i Kaszub: tekst katalogu i wyb. ilustr. Wanda Szkulmowska. Bydgoszcz: Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy; Biuro Wystaw Artystycznych w Bydgoszczy, 1983

Publikacja zawiera opis współczesnej sztuki ludowej Kujaw, Pałuk i Kaszub. Autorka w zarysie historycznym ujęła poszczególne dziedziny twórczości ludowej wymieniając najważniejsze postaci z danego regionu. Na końcu książki umieszczono spis autorów eksponowanych prac wystawionych w Salonie Sztuki Współczesnej BWA w Bydgoszczy.

Sztuka ludowa Pałuk. Przeszłość i teraźniejszość. Bydgoszcz:
Wojewódzki Ośrodek Kultury Kujawsko-Pomorskie
Towarzystwo Kulturalne, 2006

*“(...) sztuka ludowa – obecnie termin niejednoznaczny -
(...) określeniem tym obejmujemy plastyczną twórczość
artystyczną wsi wyrosłą z potrzeb estetycznych i służącą
ich zaspokajaniu, zdobnictwo przedmiotów użytkowych,
plastykę obrzędową, rękodzieło artystyczne ...” s. 7*

Pierwsza monografia sztuki ludowej Pałuk. Plon badań
prowadzonych od lat 50-tych, obejmujących kulturę
duchową i materialną regionu. Pozycja bogato
ilustrowana ze streszczeniami w językach angielskim i
niemieckim.

Szubin: tekst Urząd Miejski. Bydgoszcz: “Conkret”, 2006

Folder przedstawia w zarysie historię miasta i jego nowego
już herbu, Szubińskie Muzeum im. Zenona Erdmanna,
zabytki i pomniki przyrody z terenu gminy oraz
osiągnięcia tłumaczone również na język niemiecki.
Zawiera mapę Gminy Szubin i miasta. Bogato
ilustrowany kolorowymi zdjęciami.

Szubin 2003: red. tekstów Anna Dobosiewicz. Szubin: Urząd
Miasta i Gminy, 2003

Publikacja wydana w rocznicę VI wieków Szubina 1365-
2003. Zawiera informacje o mieście i jego okolicy,
przybliża gospodarkę i możliwości rozwojowe regionu,
prezentuje potencjał bazy lokalowej i możliwości
inwestycyjne. Folder bogato ilustrowany w zdjęcia, posiada
plan Szubina.

Szubin gmina i miasto: red. nac. Krzysztof Stanisławski.
Bydgoszcz: “Czarno-Biała”, 1995

Folder zawiera informacje o historii miasta i herbu, opisy
najważniejszych zabytków, architektury, gospodarki,
rolnictwa, rzemiosła, sportu i turystyki, kultury i oświaty.
Publikacja wzbogacona jest kolorowymi zdjęciami i mapką
Szubina – tłumaczona na język niemiecki.

Szubin: gmina i miasto: tekst Urząd Miasta i Gminy.

Bydgoszcz: [Max Medium], 1999

Folder zawiera ważniejsze informacje dotyczące historii miasta Szubina, jego warunków naturalnych, zabytków w mieście i gminie. Opisuje Muzeum Ziemi Szubińskiej, przemysł, rolnictwo, kulturę oraz kontakty zagraniczne. W środku folderu zamieszczono mapę Szubina. Publikacja tłumaczona jest na język niemiecki.

Szubin miasto i gmina: tekst Urząd Miasta i Gminy Szubin.

Bydgoszcz: Firma Marketingowo-Reklamowa K&K, 2001

Folder promujący miast i gminę Szubin. Zawiera krótkie opisy warunków naturalnych, położenia, historii, przemysłu, rolnictwa, kultury, kontaktów zagranicznych i Muzeum Ziemi Szubińskiej. W środku publikacji zamieszczono plan miasta Szubina. Folder tłumaczony jest także na język angielski.

Szubin oficjalny bezpłatny informator reklamowy: red.

kolegium redakcyjne. Bydgoszcz: "Journal", [1992]

Folder opisuje krótką historię powstania i historię gospodarczą miasta. Zawiera dane dotyczące składu Rady Miejskiej, lokalizacji i numerów telefonów urzędów, szkół i placówek kulturalno-oświatowych oraz ważniejszych klubów, zrzeszeń i partii. Ilustrowany zdjęciami.

Szubin: panorama gospodarcza: tekst Urząd Gminy i Miasta w

Szubinie. Bydgoszcz: Agencja Marketingowo-Wydawnicza

"INNOWACJE", 1997

Folder krótko opisuje osiągnięcia miasta i gminy w dziedzinach ochrony środowiska, przemysłu, rolnictwa, rzemiosła. Wymienia zamierzenia inwestycyjne planowane do realizacji w roku 1997. Tłumaczony na język niemiecki i ilustrowany zdjęciami.

Szubin zaprasza: informator o Szubinie i ziemi szubińskiej wydany z okazji "II Dni Szubina" 1979 r.: oprac. Przy współudziale Koła Miłośników Szubina. Szubin: Kujawsko-Pałuckie Towarzystwo Kulturalne w Szubinie; Szubiński Dom Kultury, 1979

Publikacja zawiera krótki rys historyczny miasta, informacje o miejscach i izbach pamięci narodowej i zabytkach. Ponadto podaje informacje o instytucjach i urzędach, oświacie, kulturze, placówkach gastronomicznych i handlowych oraz ważniejszych zakładach pracy. Zawiera kilka zdjęć z tego okresu.

Szudrowicz Alojzy: Pięćdziesięciolecie Liceum Ogólnokształcącego im. Karola Libelta w Kcyni 1945-1995. Kcynia. Liceum Ogólnokształcące w Kcyni, 1995

Książka opisuje historię Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Kcyni. Zjazdy absolwentów i imprezy ilustrowane są zdjęciami z poszczególnych lat. Szeroko opisane są organizacje młodzieżowe i szkolne działające w murach szkoły, a także koła zainteresowań. Umieszczono również wspomnienia absolwentów szkoły. W chronologicznym zapisie przedstawiono listę wszystkich nauczycieli zatrudnionych w latach 1945-1995 oraz listę absolwentów szkoły od roku 1949 do roku 1994.

Świrko Stanisław: Orle gniazdo podania, legendy i baśnie wielkopolskie. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 1969

Zbiór podań, legend i baśni adresowany do szerokich rzesz czytelniczych rozmiłowanych w pięknie ludowej literatury polskiej. Obejmuje 112 pozycji.

Tadeusz Małachowski (1928-1987): życie i twórczość: tekst Daniel Włodarczyk. Bydgoszcz: Biuro Wystaw Artystycznych; Żnin: Muzeum Ziemi Pałuckiej, Żnińskie Towarzystwo Kulturalne, 1992

Publikacja jest obszerną biografią wybitnego artysty malarza przez całe życie związanego ze Żninem. Zebrany tekst pochodzi z dwutygodnika wydawanego przez Żnińskie Towarzystwo Kulturalne, w numerach od 27 do 30 z roku 1991.

Tomaszewski Paweł E.: Jan Czochralski (1885-1953).
Bydgoszcz: Kujawsko-Pomorskie Towarzystwo Kulturalne, 1990
Publikacja jest biografią prof. Jana Czochralskiego,
wybitnego metaloznawcy, krystalografa i chemika,
wynalazcy metody otrzymywania monokryształów, stopu
B oraz wielu rewelacyjnych i oryginalnych patentów.

Twórczość ludowa Pałuk: Tekst Wanda Szkulmowska. Szubin:
Szubiński Dom Kultury-Klub Seniora; Kujawsko-Pomorskie
Towarzystwo Kulturalne w Bydgoszczy, 1981

Broszura omawia krótko sztukę ludową na Pałukach oraz
przedstawia na kolorowych fotografiach prace
pokonkursowe z wystawy pałuckiej twórczości ludowej
organizowanej corocznie w Szubinie.

Warsztaty fotograficzne: Żnin-Gąsawa: oprac. graf. Henryk
Śmigielski. Gąsawa: Gminny Ośrodek Kultury, 1988
Publikacja jest dokumentacją z warsztatów fotograficznych
zatytuowanych "Człowiek, przyroda, historia Pałuk".
Zawiera najlepsze zdjęcia wybrane przez organizatorów 14
fotografików-amatorów z Gniezna, Poznania i Sierakowa.

W dwusetną rocznicę urodzin Jędrzeja Śniadeckiego: red.
naukowa Zenon Ziółkowski. Bydgoszcz: Polskie Towarzystwo
Pediatryczne, 1968

Publikacja powstała w dwusetną rocznicę urodzin
wybitnego uczonego z wykształcenia lekarza. Książka
opisuje przede wszystkim wielkie zasługi jaskie wniósł do
pediatrii. Pozycja zawiera zdjęcia a także przykładowe
recepty wystawiane przez prof. Jędrzeja Śniadeckiego.

Wenecja: Muzeum Kolei Wąskotorowej: tekst Andrzej
Rosiak; zdjęcia Tomasz Szarski. Żnin: Muzeum Ziemi Pałuckiej,
1994

Publikacja jest informatorem o działalności muzeum.
Zawiera krótką historię plan muzeum, stan parowozów na
dzień 1.01.1994 rok, kolorowe zdjęcia oraz rozkład jazdy
Żnińskiej Kolei Dojazdowej z mapką całej trasy.

Wędzki Andrzej: Pałuki w średniowieczu. Gołańcz; Kcynia; Łabiszyn; Łekno; Szubin; Wągrowiec; Żnin: Wydawnictwo Konwentu Pałuckich Towarzystw Kulturalnych, 1998

*“Zapewne z obecnością ludności skandynawskiej w terenie ujścia Wisły wiązać należy zespół złotych przedmiotów odkryty w 1850 roku w Wapnie na Pałukach...”*s. 41
Tom II cyklu “Dzieje Pałuk” obejmuje m.in. Pałuki w dobie plemiennej i państwa wczesnopiastowskiego. Procesy osadnicze w okresie rozbitcia dzielnicowego i późnego średniowiecza. Opracowanie opisuje życie codzienne mieszkańców Pałuk w szerokiej panoramie przeszłości tej krainy.

Wędzki Andrzej: Rezydencja w Szubinie na Pałukach w świetle źródeł pisanych. Żnin- Szubin: Wydawnictwo WULKAN, 1992

“Przeszłość Szubina i związanej z nią rezydencji przyciągała uwagę szeregu badaczy. (...) Jego dziejom poświęcono wzmianki w wielu opracowaniach łącznie z próbą popularnego ujęcia całokształtu jego dziejów.” s. 11
Jest to pierwsza próba możliwie pełnego przedstawienia dziejów i przemian zamku w oparciu o źródła i literaturę oraz analizę architektoniczną zachowanych resztek murów założenia rezydencyjnego. Książka zawiera fotografie ruin zamku od roku 1941 do 1964 oraz trzy ryciny z planem zamku.

Wielkopolski powstaniec: pod red. Stefana Barłoga [et. al].
Poznań: Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/19, 2001, nr 7

Rocznik Społeczno-Informacyjny Zarządu Głównego Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/19. Zawiera stałe działy tematyczne:

- Z dziejów tradycji wolnościowo-powstańczych
- Historia Powstania Wielkopolskiego w kulturze
- Powstańcy Wielkopolscy 1918/19 wzorem dla młodzieży
- Laureaci Honorowej Nagrody Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego “Dobosz Powstania Wielkopolskiego” (za dany rok)
- Kronika

W tym numerze dodatkowo m.in.:

- Tadeusz Stachowiak: *Odstąpienie obelisku w Walkowicach k. Czarnkowa*

- Marian Jakubowicz: *Wspomnienie o Stanisławie Smoczyńskim* – synu powstańca, współzałożycielu TPPW 1918/1919

Artykuły napisane przez historyków podejmują tematykę powstania wielkopolskiego, historię powstańczą w ujęciu regionalnym, środowiskowym. Zawiera zdjęcia, mapy i scenariusze lekcyjne.

Wielkopolski powstaniec: pod red. Stefana Barłoga [et. al].
Poznań: Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego
1918/19, 2002, nr 8

Oprócz stałych działów rocznik zawiera ponadto m.in.:

- Henryk Zydorczyk: *Aby pamięć przetrwała* – artykuł o odsłonięciu tablicy pamiątkowej poświęconej powstańcowi Józefowi Raczkowskiemu z Chodzieży
- Andrzej Molewski: *Powrót Ziemi Międzychodzkiej do Macierzy* – artykuł opisujący uroczystości związane z obchodami 82 rocznicy uzyskania niepodległości na terenach powiatu międzychodzkiego.

Wielkopolski powstaniec: pod red. Stefana Barłoga [et. al].
Poznań: Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego
1918/19, 2003, nr 9

Oprócz stałych działów rocznik zawiera ponadto m.in.:

- Stanisław Sierpowski: *Wspomnienie o prof. Antonim Czubińskim* – pierwszym laureacie Honorowej nagrody “Dobosz Powstania Wielkopolskiego”
- Piotr Wojtczak: *III Krajowy Zjazd Delegatów Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/19 Porozumienie o współpracy między Towarzystwem Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/19, a Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym*

Wielkopolski powstaniec: pod red. Stefana Barłoga [et. al].
Poznań: Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego
1918/19, 2004, nr 10

Oprócz stałych działów rocznik zawiera ponadto m.in.:

- Lidia Filipiak, Eligiusz Tomkowiak: *VI Ogólnopolski Zlot Szkół i Jednostek Harcerskich im. Powstańców Wielkopolskich* – odbywający się w Gnieźnie i Zdziechowie
- Marian Chudy: *Historia Powstania Wielkopolskiego wpisana w program Polskiego Towarzystwa Turystyczno Krajoznawczego*
- Eligiusz Tomkowiak: *15 rocznica Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918-1919* – opis spotkania, które odbyło się w hotelu “Royal” w Poznaniu
- Rudolf Żurek: *Wspomnienie o Romualdzie Zysmarskim (1928-2004)* - synu powstańca, współzałożycielu TPPW 1918/1919

Wielkopolski powstaniec: pod red. Stefana Barłoga [et. al].
Poznań: Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego
1918/19, 2005, nr 11

Oprócz stałych działów rocznik zawiera ponadto m.in.:

- Andrzej Jankowski: *General Stanisław Taczak patronem Oddziału Wielkopolskiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych* – opis uroczystości nadania sztandaru Oddziału Wielkopolskiego ZOSP im. Pierwszego dowódcy Powstania Wielkopolskiego
- Tadeusz Stachowski: *Koło na rubieży Noteci* – opis założenia Koła Pamięci Towarzystwa Powstania Wielkopolskiego w Czarnkowie oraz odsłonięcia tablicy upamiętniającej walki powstańcze pod tą miejscowością
-

Wielkopolski powstaniec: pod red. Stefana Barłoga [et. al].
Poznań: Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego
1918/19, 2006, nr 12

Oprócz stałych działów rocznik zawiera ponadto m.in.:

- Czesław Kowalak: *Koła Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego w Legnicy-portret własny* – krótka historia koła założonego w 1998 roku
- Zygmunt Porolniczak: *Poznańska “EKA” w Warszawie* – krótka historia Klubu Wielkopolan “EKA” założonego 13 lat temu w Warszawie

Wybitni ludzie Żnina: katalog wystawy: oprac. Wiesław Wolna. Bydgoszcz: Oddział Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego; Żnin: Muzeum Ziemi Pałuckiej Sugragania, [1983]

Publikacja przedstawia kilka biografii wybitnych ludzi, którzy byli związani ze Żninem będącym wycinkiem wystawy w Muzeum Ziemi Pałuckiej w Żninie. Zawiera portrety tych osób i wybrane dzieła.

Wystawa: Kolekcjonerstwo Zenona Erdmanna: słowo wstępne Zenon Erdmann. Biblioteczka Regionalna KPTK Szubin nr 11. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej, 1994

Broszura wydana jest z okazji zorganizowanej w Muzeum Ziemi Szubińskiej wystawy o różnych zainteresowaniach pana Zenona Erdmanna; od pamiątek osobistych do filatelistyki, filumenistyki, numizmatyki, plakietek, znaczków i proporczyków okolicznościowych, kalendarzy, modelarstwa, czy też kronik i albumów.

Zabytki architektury miasta i gminy Kcyni: rysunki i tekst Henryk J. Wojtas. Kcynia: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury; Kcyńskie Towarzystwo Kulturalne; Urząd Miasta i Gminy, [1980]

Publikacja zawiera czarno-białe ryciny dwudziestu zabytków gminy i miasta Kcynia wykonane przez szubińskiego artystę pana Henryka Józefa Wojtasa. Do rycin dołożona jest wkładka tekstowa z krótkim opisem wszystkich wsi, na których znajdują się zabytkowe budowle.

Zabytki architektury świeckiej i sakralnej: powiat żniński: tekst K. Rodziewicz, J. Rynarzewska, W. Dolata. Żnin: Starostwo Powiatowe, [2008]

Publikacja przedstawia w alfabetyczny sposób miejscowości powiatu żnińskiego, w których znajdują się zabytki architektury świeckiej i sakralnej. Zawiera krótkie opisy wzbogacone w kolorowe fotografii i ryciny. Na ostatniej stronie okładki zamieszczono mapkę turystyczną powiatu żnińskiego.

Zbigniew Kazimierz Romanowski: (26 lipca 1908 roku-15 maja 1978 roku) lekarz-społecznik: tekst Olga Romanowska.

Żnin: Żnińskie Towarzystwo Kulturalne, 2006

Publikacja wydana z okazji odsłonięcia tablicy poświęconej Zbigniewowi Kazimierzowi Romanowskiemu jest biografią lekarza-społecznika, organizatora służby zdrowia na terenie Powiatu Żnińskiego w okresie powojennym. Zawiera archiwalne zdjęcia.

Zdobnictwo pałuckich wnętrz mieszkalnych: formy i sposoby wykonania: tekst Wiesława Wolna. Bydgoszcz: Kujawsko

Pomorskie Towarzystwo Kulturalne, 1997

Niniejsze wydawnictwo prezentuje najbardziej charakterystyczne dla tego regionu formy zdobnicze, w oparciu o wzory wykonane przez znane pałuckie twórcynie ludowe. Publikacja zawiera ryciny wzorów: pajaków, haftów, wianków, papierowych kwiatów i in.

Ziemia Pałucka: oprac tekstów Wanda Szkulmowska.

Bydgoszcz: Agencja Marketingowo- Wydawnicza "Inowacje", 1996

Folder w krótki sposób opisuje położenie regionu, pochodzenie nazwy, historię i tradycje kultury. Wymienia i przedstawia miasta i gminy Ziemi Pałuckiej bogato ilustrując to zdjęciami.

Ziemia szubińska pamięta: oprac Zenon Erdmann przy współudziale Miejsko-Gminnego Komitetu Ochrony Pamięci Walki i Męczeństwa w Szubinie. Biblioteczka Regionalna KPTK Szubin nr 14. Szubin: Muzeum Ziemi Szubińskiej, 2000

Broszura zawiera opisy miejsc związanych z dawnymi dziejami Szubina, z okresu niewoli (1773-1918), z okresu Powstania Wielkopolskiego, z okresem II wojny światowej i dotyczące martyrologii ludności ziemi szubińskiej. Wymienia instytucje i organizacje czynne w upamiętnianiu historii Szubina i ziemi szubińskiej.

Z przeszłości Kcyni: z okazji 666 rocznicy założenia miasta.
oprac. Tadeusz Pietrykowski. Kcynia: Magistrat miasta Kcyni,
1928

Książka oparta na źródłach częściowo naukowych i popularnych przedstawiająca najciekawsze okresy z historii miasta, od nadania jej praw miejskich w 1262 do stanu na rok 1928. Zawiera również opisy kościołów, 7 kart archiwalnych zdjęć oraz Owczesny herb miasta.

Żnin: 700 lat dziejów miasta. Bydgoskie Towarzystwo Naukowe. Bydgoszcz: PWN, 1965

“Żnin budzi swą starą metryką zainteresowania badaczy nie tylko jako ciekawy przykład topograficzny, ale także jako miasto tkwiące do tej pory w zapoczątkowanym na przełomie XIX i XX w. procesie przesilenia urbanizacyjnego, na przejściu od średniowiecznego założenia obronnego-do nowoczesnego zespołu miejskiego...” s. 9

Monografia dziejów Żnina napisana dla uświetnienia 700-lecia nadania mu prawa miejskiego. Zawiera opisy od najdawniejszych czasów-obejmując środowisko geograficzne, architekturę, sztukę, rozwój miasta i struktury ludności poprzez historyczne wydarzenia – rozbiory, zabory, lata międzywojenne i okupacji, aż do roku 1963. Pozycja zawiera mapy, fotografie i tabele.

Żnin i okolice: tekst Janina Balska. Bydgoszcz: Wojewódzki Ośrodek Informacji Turystycznej; Żnin: Zarząd Oddziału PTTK, [1975]

“Region etnograficzny, na którym leży Żnin nazywa się Pałukami. Granice regionu zakreślają od północy rzeka Noteć, od południa rzeka Welna. Lodowiec Skandynawski wyrzeźbił tu liczne garby i wzgórza, zaś w rynnowych dolinach pozostawił urocze jeziora...” s. 3

Publikacja zawierająca krótką historię miasta, opisuje zabytki architektury i okazy przyrody. W oddzielnych rozdziałach przedstawia Muzeum Regionalne, wybitnych ludzi Żnina, miejsca pamięci narodowej oraz pałucki odcinek szlaku piastowskiego z jego ciekawymi miejscami. Uwzględniono także informacje turystyczne dla Żnina, Biskupina, Gąsawy, Rogowa Żnińskiego i Janowca Wielkopolskiego. Książka zawiera fotografie.

Żurkowski Antoni: Łabiszyn i okolice w czasie Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 r.: działania powstańcze w Łabiszynie, na tle ówczesnych wydarzeń w Barcinie, Żninie, Szubinie, Rynarzewie, Brzozie i Złotnikach Kujawskich. Łabiszyn: Urząd Miasta i Gminy Łabiszyn; Łabiszyńskie Towarzystwo Kulturalne, Żnińskie Towarzystwo Kulturalne, 2002

Publikacja zawiera szczegółowe opracowanie przebiegu ataku na Łabiszyn. Natomiast w skróconej formie podane są opisy walk powstańczych o uwolnienie miejscowości wokół Łabiszyna. Celem lepszego zobrazowania opisanych wydarzeń autor załączył ilustracje, mapy i plany z tamtego okresu oraz opis skrótów i kalendrium tamtych wydarzeń.